

אבות תקנום

תמצית סוגיות ה"דף היומי"

מתוך "דרך ישרה" מסכת שבת

פרשת ויחי דפים פ~פז

דרך ישרה תמצית הדף

לדף פ

- א. הוצאה לחצאין 1. המוציא דיו בשיעור שתי אותיות בדיו או בקולמוס או בקלמרין חייב, ובנפרדות תיקן. 2. הוציא אות אחת וכתב וחזר והוציא וכתב פטור, אבל אם הוציא שתי אותיות וכתבם חייב כיון שכתבתן זוהי הנחתן. 3. הוציא כחצי גרוגרת ואח"כ הוציא עוד חצי גרוגרת, אם קדם והגביה את הראשונה קודם הנחת השניה פטור. ואם העבירה מעליה בתוך שלשה טפחים, במעביר חייב וזורק פטור. 4. הוציא שני חצאין בהעלם אחד, לחכמים חייב ורבי יוסי מצריך שיוציא לרשות אחת.
- ב. מה מחלק בין הרשויות 1. לרבה חיוב חטאת. 2. לאבני אפילו כרמלית. 3. לרבא אפילו פיסלא, וכדאשכחן לגבי גיטין שחולקת רשות בפ"ע.
- ג. טפלא בסיד 1. שיעור סיד לת"ק לסוד אצבע קטנה, לר"י כלכול צדעא, ולר"נ בת צדעא. 2. היו משירין את השיער, עניות בסיד, עשירות בסולת, ובנות מלכים בשמן המור, ומי שלא שותה שיכר בנותיו א"צ טפלא.
- ד. לרבי יהודה כדי לסוד כלכול ולרב נחמן אנדיפי, ומפרשינן במאי איירי 1. צדעא, ובת צדעא, ושיעורא דר"י נפיש מדר"נ, וקשה דאיירו גם בביצת הסיד שהיא עבה. 2. אנדיפא בכלי חרס לין, וקשיא וכי מפסיד מעותיו. 3. שנתות דהיינו חלקים. 4. אפותא וזהו מצח.
- ה. השיעורין בהוצאה 1. אדמה כשיעור חותם, לר"ע לשקין ולחכמים לאגרות. 2. זבל, לזבל קלח כרוב או כרישא. 3. חול גס לכף סיד, וחול מעלי כר"י דסובר שמחזק או כרבנן ומתקן משום דבשל כך הותר לסוד. 4. קנה לקולמוס, ובעי עד איזה קשר באצבעותיו. 5. קנה עבה, כדי לבשל כגרוגרת מביצת תרנגולת טרופה ונתונה באילפס. 6. עצם, לת"ק לעשות תרוד ור"י למפתח קטן. 7. זכוכית, לפצוע ב' נימין יחד. 8. צרור, לת"ק לזרוק בעוף ולראב"י כדי לזרוק בבהמה.

לדף פא

- א. דיני אבני ביהכ"ס 1. שרי להכניס שלשה, והשיעור לר"מ כאגוז, לר"י כביצה, וי"א מלא היד. 2. פאיס אסור כיון שנפרך, וצרור שעלו בו עשבים שרי אבל יזהר מלתלוש. 3. חרס אסור, ובצרור וחרס מחלוקת מה עדיף, ואגני כלים מחרס לכו"ע עדיפא. 4. צרור ועשבים מחלוקת. 5. דבר שהאור שולט, לח שרי ויבש אסור.
- ב. הדברים שמביאים לידי תחתונות 1. האוכל עלי קנים. 2. עלי גפנים. 3. לולבי גפנים. 4. מוריגי בהמה. 5. שדרת דג. 6. דג מליח שלא מבושל כ"צ. 7. שמרי יין. 8. המקנח בסיד. 9. המקנח בחרסית. 10. המקנח בצרור שקנח בו חבירו. 11. י"א אף התולה עצמו בביהכ"ס.
- ג. דיני צרור 1. משמוש אסור, ובשבת שרי כלאחר יד. 2. מותר לטלטל מדוכה קטנה אף שמלאכתה

- לאיסור, אם יש עליה עד שקנחו בה, וסגי ברישמו ניכר. 3. שרי להשתמש בצרור שכבר קנחו בו אם הוא יבש, או בצד השני, או בשלו. 4. שרי להעלות צרור לגג, משום דגדול כבוד הבריות.
- ד. מ"ט אסור להפנות בשדה ניר בשבת 1. אם משום הזקת שדה חבירו, א"כ אף בחול. 2. תלישה, לא חיישינן. 3. למסקנא משום אשוויי גומות.
- ה. מ"ט אסור לקנח בחרס בשבת 1. אי משום כשפים, אף בחול. 2. השרת נימין, וקשיא דלא מכוון. 3. למסקנא אסור אף בחול, וקמ"ל אפילו שיש עליו תורת כלי.
- ו. הנצרך להפנות ולא מצליח 1. יעמוד וישב. 2. יסתלק לצדדין. 3. יממשש בצרור. 4. יסיח דעתו מדבר אחר. 5. יהלך מ' אמה וכן בנכנס לסעודת קבע, וכן אמרינן שאסור לשבת מיד ולא לטרוח הרבה כדי שלא ינתק את שיני הכרכשתא.
- ז. שיעור חרס להוצאה 1. כדי ליתן בין פצים לחבירו. 2. לחתות אש. 3. לקבל רביעית, ולחשוף מים מגבא פליגי אי הוא שיעור חשוב או דקילל שלא ימצאו אפילו שיעור זוטר.
- הדרן עלך פרק המוליא יין ~ פרק תשיעי אמר רבי עקיבא

פרק פב

- א. טומאת ע"ז לרבה לכו"ע מטמאה במשא כנדה ופליגי אי מטמאה גם באבן מסמא, ולר"א לכו"ע אינה מטמאה באבן מסמא ופליגי אי מטמאה במשא. והשמועות 1. לרבנן ע"ז כשרץ, ולרבה לומר דלא מטמאה באבן מסמא. 2. ע"ז ונכרים הם ולא הסיטן, אמרינן דכל אחד מתרץ לטעמיה ונכרי מטמא באבן מסמא כמו זב וקשיא א"כ מאי הן, אלא הם שהסיטו אחרים וכגון בכף מאזנים.
- ב. היקש ע"ז 1. לשרץ דאינו במשא. 2. נדה דלא לאברים. 3. מת דאינו כעדשה. ולא אמרינן לחומרא שיטמא שרץ כעדשה, נדה באבן מסמא, ומת באהל, משום דבמילתא דרבנן אזלינן לקולא.

פרק פג

- א. ע"ז לאיברים 1. לל"ק אם הדיוט יכול להחזיר הוי כמחוברת, והספק אם אי אפשר, האם נחשב כאילו נחסרה או דאכתי הויא שלימה. 2. לל"ב אם א"א להחזיר לא מטמא כיון דהויא כנשברה, ובעי ביכול האם נחשבת לשלימה.
- ב. ע"ז פחות מכזית 1. אוסר כמו בעל זבוב שהניחו בכיסם ונשקוה. 2. טומאה ליתא אלא בכזית כמו קבר.
- ג. מנין שספינה שהיא טהורה 1. דרך אניה בלב ים. 2. שק דמטלטל מלא וריקן, ואיכא בינייהו ספינת חרס או ספינת הירדן שנטענת ביבשה, ופליגי האם טלטול ע"י שוורים נחשב טלטול.
- ד. מעלת התורה 1. אין למנוע עצמו מבימ"ד אפילו שעה אחת, כדאשכחן שנתפרש טעם המשנה לאחר כמה שנים. 2. אין למנוע עצמו מביהמ"ד ומד"ת אפילו בשעת מיתה, שנאמר זאת התורה אדם כי ימות באהל. 3. ד"ת מתקיים רק במי שממית עצמו עליה.

פרק פד

- א. אמרינן מדרס כלי חרס טהור ולרבי יוסי אף הספינה, ומפרשינן 1. להו"א מגע כלי חרס טמא וספינת הירדן טמאה ולרבי יוסי טהורה, וקשה מאי אף. 2. של עץ אף מדרסו טמא וספינת הירדן טהורה, ולרבי יוסי אף היא טמאה כמו בעץ.
- ב. מנלן דמדרס כלי חרס טהור 1. הוקש המשכב לזב שיש למינו טהרה במקוה, וכן מפץ דקנים טמא במת דאף שאין לו טהרה במקוה מיהו יש טהרה במינו. 2. מהפסוק כמשכב נדתה, וכנ"ל. 3. מהא דצמיד פתיל מציל אפילו אם ייחדו לנדה.

פרק פה

- א. דיני ערוגה 1. תוכה ששה על ששה דילפינן מהפסוק כי כארץ תוציא צמחה וקים לרבנן דחמשה בשיתא לא ינקי כדאשכחן שידעו להריח את הארץ, וגבוליה טפח כרוחב פרסת הרגל. 2. מקום הערוגה דאיירי במשנה, לרב בחורבה וגזרינן שמא ימלא את הקרנות, ולשמואל איירי בערוגה בין הערוגות ובנוטה שורה לכאן ושורה לכאן. 3. הפקיע תלם אחד באמצע הערוגה, לר"ש הערבוב ביטל את השורה, ולר"א לא נתבטלה ודלועין שאני שעליהן ארוכין.

ג. במה מקילים בערוגה 1. עושה עגול ה' בתוך ערוגה ששה, ומחריב בין הבינים או אם היו זרועים שתי זרוע ערב. 2. בכדי להכשיר ראש תור בעי שתהא כטבלא מרובעת.

ע"ד פ"ו

א. הדינים במשניות שבפרק ומנין שמעינן 1. דף פ"ב, עבודה זרה מטמאה במשא כנדה לר"ע, שנאמר תזרם כמו דוה. 2. דף פ"ג, ספינה טהורה, שנאמר דרך אניה בלב ים. 3. דף פ"ד, ערוגה ששה על ששה טפחים זרועים בתוכה חמשה זרועונים, שנאמר כי כארץ תוציא צמחה. 4. דף פ"ז, פולטת שכבת זרע ביום השלישי טמאה, שנאמר היו נכונים לשלשת ימים. 5. מרחצין את המילה ביום השלישי שחל בשבת, שנאמר ויהי ביום השלישי בהיותם כואבים. 6. קושרים לשון של זהורית בראש שעיר המשתלח, שנאמר אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו. 7. סיכה כשתיה ביו"כ, שנאמר ותבא כמים בקרבו וכשמן בעצמותיו.

ג. לאחר כמה זמן הפולטת שכבת זרע טהורה 1. לראב"ע ביום השלישי. 2. לרבי ישמעאל אחרי ג' ימים, ואיכא ד', ה' או ו' עונות. 3. לר"ע לעולם ה' עונות שלימות. 4. לחכמים בעינן ששה עונות שלימות, והגר"א גורס שלש.

ג. יום הפרישה 1. לראב"ע פירשו ביום חמישי כדעת רבנן. 2. לרבי ישמעאל פירשו ביום רביעי וכדעת רבי יוסי. 3. לר"ע בד' ובהשכמה.

ד. זמן הטבילה 1. התורה ראויה להנתן לטבולי יום, שהרי יש שטבלו בליל שבת. 2. א"א לטבול וגם לקבל את התורה בליל שבת, שנאמר לא מראש בסתר דברתי. 3. א"א שיטבלו בשבת בבוקר, משום שאז ילכו חלק לטבול וחלק לקבל תורה.

ה. טומאת שכבת זרע 1. המח' בפירשה מהאשה, אבל בפירשה מהאיש מטמאה כל זמן שהיא לחה. 2. בעינן מה הדין ש"ז של ישראל במעי כותית, כיון דלא דאיגי במצוות, ומאידיך אכלי שקצים וחביל גופייהו. 2. בעי במעי בהמה, דמכיון שאין לה פרזודור דלמא לא מסרחת.

ע"ד פ"ז

א. תאריך נתינת התורה לר' יוסי בשבעה בסיון ולחכמים בששה, ולכו"ע התורה ניתנה בשבת ומחלוקתם האם ר"ח סיון היה ביום א' או ב'. והשמועות 1. היום ומחר, לרבי יוסי משה הוסיף יום אחד מדעתו. 2. היו נכונים ליום השלישי, כנ"ל. 3. ג' סיון היה שלישי בשבוע, אתיא כרבי יוסי והיה למצות הגבלה או להודעת עונשים ושכר. 4. ששי בשבוע כרבי יוסי, והיה לחנייתו או למסעך, ופליגי אם נצטוו במרה על תחומין. 5. יצ"מ ביום ה', ולרבנן עיברו את אייר. 6. הברייתא דאייר היה חסר, אתיא כרבי יוסי. 7. ט"ז אייר בשבת, לרבנן עיברו את אייר. 8. א' ניסן בשנה השניה היה ביום ראשון ש"מ דר"ח סיון היה בשבת, ודחי שעשו חדשים חסרים. 9. ר"ח ניסן היה בערב שבת, אתי כרבנן. 10. בששי לא היה פנאי, לרבי יוסי משום תורה ולחכמים טורח שבת. 11. היום השלישי להגבלה, כרבנן.

ג. ר"ח ניסן נטל עשר עטרות, שהיה היום הראשון 1. לבריאית העולם. 2. קרבנות הנשיאים. 3. כהונה. 4. עבודת צבור. 5. ירידת האש. 6. אכילת קדשים. 7. שכינה. 8. ברכת כהנים. 9. איסור במות. 10. לחדשים.

שאלות לחזרה ושינון

ג. הדברים שמביאים לידי תחתונות (10)

ג. דיני צרור (4)

ד. מ"ט אסור להפנות בשדה ניר בשבת (3)

ה. מ"ט אסור לקנח בחרס בשבת (3)

ו. מה יעשה מי שנצרך להפנות ולא מצליח (5)

ז. שיעור חרס להוצאה, ומנין (5) הדרן!

פרק תשיעי- אמר רבי עקיבא

ע"ד פ"ב

ע"ד פ"ב

א. הוצאה לחצאין (4)

ג. מה מחלק בין הרשויות (3)

ג. טפלא בסיד (2)

ד. מהו כלכול ואנדיפי (4)

ה. השיעורים בהוצאה (8)

ע"ד פ"א

א. דיני אבני בית הכסא (5)

- א. המח' בדעת ר"ע ורבנן בטומאת ע"ז, והשמועות (2)
 ב. היקש ע"ז לקולא ולחומרא ומ"ט (3)
 ג. דף פג
- א. האיבעיא בע"ז לאיברים (2)
 ב. ע"ז פחות מכזית (2)
 ג. מנין שספינה טהורה והנפ"מ (2)
 ד. מעלת התורה (3)
 ג. דף פד
- א. ביאור מהו אף הספינה (2)
 ב. מנלן דמדרס כלי חרס טהור (3)
 ג. דף פה
- א. דיני ערוגה (3)
 ב. במה מקילים בערוגה (2)
 ג. דף פו
- א. הדינים במושניות שבפרקין, ומנין (7)
 ב. לאחר כמה זמן הפולטת שכבת זרע טהורה (4)
 ג. מתי היתה הפרישה (3)
 ד. זמן הטבילה לקחת מתן תורה (3)
 ה. טומאת שכבת זרע (2)
 ג. דף פז
- א. המח' מתי ניתנה התורה, והשמועות (11)
 ב. העטרות שנטל ר"ח ניסן (10)

צ'צן לאור בס"ד בסדרת "דרך ישרה" מסכתות:

מנחות	בנא קמא	ברכות עם מחודדין בפ"ך.
חולין	בנא מציעא	שבת מהדורה חדשה.
בכורות עם הקדמות ומושגים	בנא בתרא א-ב	עירובין
ערכין-תמורה	סנהדרין א-ב עם "יש סדר	סוכה
כריתות-מעילה	לגמרא" ותמצית כל המסכתא.	מגילה-פורים עם מדרש,
נדה	מכות שבועות	תוספתא, ותמצית מחיר יין לרמ"א
וכן הלאה, כסדר ה'דף היומני'	עבודה זרה הוריות עם	גיטין
	מחודדין בפ"ך	קידושין - עם תורתך שעשועי,
	זבחים	סימני הדף, ותוספתא

צ'צן להשיג בטלפון 03-6168653 מחיר כל חוברת על הש"ס: 5 ₪.

חיבורים נוספים מבית "דרך ישרה":

נשיח בחוקין 1270 מצוות לפי כל השיטות של מוני תרי"ג המצוות.	שירת ישראל - סוגיות מסכת ב"ק.	באהבת תשגה תמיד - שיחות באהבת תורה ודרכי זכירתה מהגאון רבי בונים שרייבר שליט"א.
בחקותין אשתעשע - על תרי"ג מצוות, לשיטת בה"ג ואזהרות ר"ש אבן גבירול.	קיצור חרדים מנוקד ומסודר.	איזוהי זון ישוה - כיצד ללמוד לשגן ולזכור, עם הכנה למסכת מכות.
עתיים לתורה - לוחות ללימוד יומי לכל יהודי, עם הרב מרדכי גנוט שליט"א.	קיצור אלשין רות	הקדמות ומושגים - סדר קדשים, ובקרוב בס"ד על סדרי זרעים וטהרות.
	קיצור אלשין אסתר	
	קיצור אלשין איכה	
	בקרוב בס"ד על שה"ש וקהלת.	

ניתן להצטרף לקהל הקוראים, ולקבל את העלון במייל לפרטים תגובות והערות:
yesodot100@gmail.com

~12~

המערכת

בקרוב יופיעו בס"ד מסכתות יבמות וכתובות!